Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

НН інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології
проф._____Світлана КОНДРАТЮК
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія роботи з сім'єю

галузь знань_____**С Соціальні науки, журналістика та інформація**__
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність_____**С 4 Психологія**_____
(шифр і назва)

освітня-програма **Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти**
(назва)

Мова навчання **українська**

Погоджено науково-методичною комісією НН Інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогісного університету імені А. С. Макаренка
«28» серпня 2025 р.
Голова: Юлія БОНДАРЕНКО

д. пед. наук, професор

Суми - 2025

Розробник:

1. Єрмакова Наталія Олександрівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

д. психол. н., професор _____ Світлана КУЗІКОВА

«28» серпня 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="14">магістр</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Загальна кількість годин - 150</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>110 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія роботи з сім'єю» є складовою обов'язкового компоненту Освітньо-професійної програми Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини за спеціалізацією Консультативна психологія.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія роботи з сім'єю» є ознайомлення магістрантів з основними положеннями психології роботи з сім'єю як галузі психологічної науки; формування умінь інформаційно-аналітичної діяльності в галузі психології роботи з сім'єю; ознайомлення з діагностичними, просвітницько-профілактичними, консультативними та корекційними технологіями практичної психологічної роботи щодо розв'язання проблем партнерських та батьківсько-дитячих сімейних стосунків; розвиток професійного мислення та сприяння професійному зростанню.

Програмні компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 11. Здатність реалізовувати основні принципи та напрями психологічного консультування, стратегії та методи психотерапевтичного впливу у сферах індивідуально-психологічного консультування, сімейного консультування, короткотривалого кризового консультування, групової психотерапії та психокорекції

2. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Психологія роботи з сім’єю» ґрунтується на знанні таких попередньо вивчених курсів, як: «Психологія», «Загальна психологія», «Практикум з загальної психології», «Психологія спілкування», «Соціальна психологія з практикумом», «Психодіагностика», «Основи психологічного консультування», «Основи психотерапії», «Психологія сім'ї» і таких попередньо засвоєних компетентностях:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати дослідження, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Перелік результатів навчання, необхідних для опанування дисципліною, які формувалися під час вивчення попередніх курсів:

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

3. Результати навчання за дисципліною

Освітньо-професійною програмою Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини за спеціалізацією Консультативна психологія визначені наступні програмні результати навчання (ПРН), для формування яких використовується навчальна дисципліна «Психологія роботи з сім'єю»:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР13. Вміти здійснювати завершений цикл надання консультативної допомоги, глибоко опанувавши методами та технологіями психологічного консультування.

Роль навчальної дисципліни «Психологія роботи з сім'єю» у досягненні програмних результатів

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН 1. Розуміти результати досліджень та сучасні уявлення про основні проблеми психології роботи з сім'єю.

РН 2. Вільно володіти професійним мовленням, враховувати етичні норми у спілкуванні, статусно-рольові, етнічні та інші мультикультурні характеристики при організації роботи з сім'єю та психологічному супроводі сімей.
РН 3. Аналізувати психологічні характеристики подружніх партнерів, прогнозувати особистісні зміни на основі психологічної взаємодії.
РН 4. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання сімейних проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів при організації роботи з сім'єю та психологічному супроводі сімей.
РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання сімейних проблем та криз, складних сімейних життєвих обставин клієнтів, обирати ефективні методи їх вирішення (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, передбачати наслідки психологічного втручання, розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
РН 6. Пристосовуватися до зміни умов та характеру професійної діяльності, адекватно оцінювати власні можливості в роботі з сім'єю, за необхідності звертатися до суміжних спеціалістів та за супервізією власної діяльності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	«Відмінно» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані на високому рівні, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їх виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
B	«Дуже добре» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
C	«Добре» – навчальна діяльність якісна та відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без суттєвих пробілів, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо,

	всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
Д	«Задовільно» – навчальна діяльність якісна та відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, але пробіли не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі види завдань виконані з помилками
Е	«Посередньо» – навчальна діяльність слабка та не відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні деякі пробіли, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато навчальних завдань, що передбачені програмою навчання, не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
FX	«Незадовільно» (з можливістю перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні суттєві пробіли, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їх виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною.
F	«Незадовільно» (без можливості перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає вимогам, теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до будь-якого значимого підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною

Розподіл балів, які отримують студенти (ДФН)

Екзамен

Поточний контроль									Разом	Екзаме	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2						
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т			

1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4			100
Поточний контроль									54	25	
6	6	6	6	6	6	6	6	6			
Контроль самостійної роботи									21		
2	2	2	3	3	2	2	2	3			

Т1, Т2 ... Т15 – теми розділів

Розподіл балів, які отримують студенти (ЗФН)

Екзамен

Поточний контроль									Разом	Екзамен	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4			100
Поточний контроль									18	25	
-	-	-	-	6	-	-	6	6			
Контроль самостійної роботи									57		
8	8	8	9	3	8	8	2	3			

Т1, Т2 ... Т15 – теми розділів.

Згідно з Положенням «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», ухвалене рішенням вченої ради університету (протокол № 9 від 24.04.2025 р.), перезарахуванню можуть підлягати результати навчання отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Політика дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка, затвердженого наказом № 420 від 30 вересня 2019 р.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності [Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Режим доступу:

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf].

Окреслимо його основні складові. Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/ покращити результати інших студентів. Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Академічна доброчесність.

У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти робота оцінюється на мінімальний бал.

Шкала оцінювання підсумкового контролю: національна та ECTS

За шкалою ЕКТС	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою (форма контролю – іспит, диф. залік)	Пояснення
A	90 - 100	відмінно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
B	82 - 89	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
C	74 - 81	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані правильно з незначною кількістю суттєвих помилок.
D	64 - 73	задовільно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані нижче середнього рівня, але зі значною кількістю помилок
E	60 - 63	задовільно	Кредити зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
Fx	35 - 59	незадовільно з можливістю повторного складання	Кредити не зараховано. Здобувачу надається можливість скласти визначені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки.

F	1 - 34	незадовільно з повторним вивченням курсу	Кредити не зараховано. Здобувач повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Дисципліна передбачає навчання через використання таких **методів**: лекції-візуалізації; проблемні лекції; міні-лекції; метод проектів; брейнстормінг; case-study.

Лекції, метод проектів, самостійна робота актуалізують знання щодо базових понять та положень курсу, що є основою для ідентифікації потреб, специфічних особливостей та ресурсів представників дисфункційних сімей в різних сферах життєдіяльності (РН 1), а також визначення найбільш ефективних форм та методів психологічного впливу залежно від специфіки завдань та клієнтів (РН 5). Підготовка до практичних занять, самостійна робота, метод проектів сприяють: активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок оволодіння студентами методами та методиками психодіагностичної роботи з сім'єю; пошуку ефективних методів і способів діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів (РН 4); оволодінню студентами широким спектром технологій в різних напрямках сімейного психологічного консультування і психотерапії (РН 5); оволодінню професійним мовленням, врахуванню етичних норм у спілкуванні, усвідомленню статусно-рольових, етнічних та інших мультикультурних характеристик співбесідника (РН 2). Методи брейнстормінгу та case-study, доповнені завданнями самостійної роботи, дозволяють вивчати психологічні характеристики людей, прогнозувати особистісні зміни на основі психологічної взаємодії (РН 3), аналізувати випадки та наслідки психологічного впливу у нормально функціонуючих та дисфункційних сім’ях у професійній діяльності психологів, розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях, сформувати екологічність використання методів та технологій ефективного психологічного втручання, дотримуючись етичних принципів професійної діяльності психолога (РН 5), пристосовуватися до зміни умов та характеру професійної діяльності, адекватно оцінювати рівень комунікативної культури та власні можливості в роботі з сім'єю, за необхідності звертатися до суміжних спеціалістів та за супервізією власної діяльності (РН 6).

Методи поточного нормативного оцінювання:

Контроль навчальної роботи студента здійснюються за модульно-рейтинговою системою: систематичність та активність роботи студента на практичних заняттях, тестування, виконання завдань самостійної роботи, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних

завдань, виконання підсумкового індивідуально-дослідницького завдання, виконання індивідуальних практичних завдань в ході семестру (розробка та виконання навчальних проектів або презентацій).

Методи підсумкового сумативного оцінювання:

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань); перевірки індивідуально-дослідницького завдання та оцінки результатів усної та письмової роботи студента на практичних заняттях; оцінки виконання індивідуальних практичних завдань. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, відхиляються.

Оцінка студента ДФН формується таким чином:

1. Систематичність та активність роботи на заняттях– 30 балів;
2. Виконання практичних завдань – 24 бали;
3. Виконання індивідуальних самостійних завдань в ході семестру (розроблення та виконання навчальних проектів або презентацій) – 21 бал;
4. Екзаменаційний тест – 25 балів.

Оцінка студента ЗФН формується таким чином:

1. Систематичність та активність роботи на заняттях– 9 балів;
2. Виконання практичних завдань – 9 балів;
3. Виконання індивідуальних самостійних завдань в ході семестру (розроблення та виконання навчальних проектів або презентацій) – 57 балів;
4. Екзаменаційний тест – 25 балів.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні теоретичні положення психологічної роботи з сім'єю.

Тема 1.1. Сім'я як об'єкт психологічного вивчення. Специфіка сім'ї як соціально-психологічного феномену. Класифікація сімей. Етапи розвитку сім'ї. Психологічний аналіз функцій сім'ї. Сімейні ролі і стилі. Підсистеми сім'ї. Зовнішні і внутрішні межі сім'ї. Сімейні міфи.

Тема 1.2. Технології сімейного виховання. Технологія ефективного спілкування в сімейному вихованні. Проблема психологічної, духовної і сексуальної сумісності шлюбних партнерів. Психологічні способи етичного виховання дитини в сім'ї.

Тема 1.3. Порушення структури і функціонування сімейної системи. Аналіз соціально-особистісних чинників порушень функціонування сім'ї. Основні ознаки та критерії дисфункційної і нормально функціонуючої сім'ї.

Тема 1.4. Робота з дисфункціональними сім'ями. Налагодження комунікаційного процесу в сім'ї. Робота із симптоматичною поведінкою в сім'ї. Подолання сімейних криз. Робота з хімічно залежними сім'ями.

Тема 1.5. Типові психологічні проблеми сімейного життя. Сімейні сварки. Родинні кризи. Психологія подружньої зради. Розлучення як феномен шлюбного життя. Причини та стадії розлучення. Фази руйнації емоційних стосунків у шлюбі. Індивідуальні і соціальні наслідки розлучення. Психологічні проблеми спричинені розлученням. Психологічні особливості повторних шлюбів.

Розділ 2. Особливості діагностичної, консультативної та психокорекційної роботи психолога з сім'єю (методи, методики, техніки).

Тема 2.1. Сімейні конфлікти. Сім'я і міжособистісні конфлікти. Аналіз причин конфліктів у шлюбі та сім'ї. Конфлікти батьків і дітей. Профілактика та технологія подолання сімейних конфліктів. Феномен підліткової конфліктності у сім'ї.

Тема 2.2. Психосексуальні порушення в сімейному житті. Норма і девіації в сексуальній поведінці. Порушення психосексуального розвитку особистості. Любовна адикція як порушення парних стосунків.

Тема 2.3. Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків. Методологічні принципи та етапи дослідження шлюбно-сімейних стосунків. Діагностичний інструментарій сімейного психолога. Методи та методики дослідження особистості шлюбних партнерів, подружніх та батьківсько-дитячих стосунків, психологічного клімату сім'ї в цілому.

Тема 2.4. Сімейне психологічне консультування і сімейна психотерапія. Сімейне психологічне консультування. Психоаналітична сімейна терапія. Базована на досвіді сімейна терапія. Системна сімейна психотерапія.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Основні теоретичні положення психологічної роботи з сім'єю.												
Тема 1.1. Сім'я як об'єкт психологічного вивчення.	**14**	**2**	**2**	**-**	**-**	**10**	**14**	**-**	**-**	**-**	**-**	**14**
Тема 1.2. Технології сімейного виховання.	**16**	**2**	**2**	**-**	**-**	**12**	**15**	**-**	**-**	**-**	**-**	**15**

Тема 1.3. Порушення структури і функціонування сімейної системи.	**16**	**2**	**2**	**-**	**-**	**12**	**17**	**-**	**-**	**-**	**-**	**17**
Тема 1.4. Робота з дисфункціо-нальними сім'ями.	**16**	**2**	**2**	**-**	**-**	**12**	**17**	**2**	**-**	**-**	**-**	**15**
Тема 1.5. Типові психологічні проблеми сімейного життя.	**16**	**4**	**2**	**-**	**-**	**10**	**15**	**-**	**2**	**-**	**-**	**13**
Розділ 2. Особливості діагностичної, консультативної та психокорекційної роботи психолога з сім'єю (методи, методики, техніки).												
Тема 2.1. Сімейні конфлікти.	**18**	**2**	**2**	**-**	**-**	**14**	**19**	**-**	**-**	**-**	**-**	**19**
Тема 2.2. Психосексуаль-ні порушення в сімейному житті.	**16**	**2**	**2**	**-**	**-**	**12**	**15**	**-**	**-**	**-**	**-**	**15**
Тема 2.3. Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків.	**18**	**2**	**2**	**-**	**-**	**14**	**17**	**-**	**2**	**-**	**-**	**15**
Тема 2.4. Сімейне психологічне консультуван-ня і сімейна психотерапія.	**20**	**2**	**2**	**-**	**2**	**14**	**21**	**2**	**2**	**-**	**2**	**15**

Всього	**150**	**20**	**18**	**-**	**2**	**110**	**150**	**4**	**6**	**-**	**2**	**138**

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сім'я як об'єкт психологічного вивчення.	2	-
2	Технології сімейного виховання.	2	-
3	Порушення структури і функціонування сімейної системи.	2	-
4	Робота з дисфункціональними сім'ями.	2	2
5	Типові психологічні проблеми сімейного життя.	4	-
6	Сімейні конфлікти.	2	-
7	Психосексуальні порушення в сімейному житті.	2	-
8	Процес і методи соціально-психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків.	2	-
9	Сімейне психологічне консультування і сімейна психотерапія.	2	2
Разом		20	4

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сім'я як об'єкт психологічного вивчення.	2	-
2	Технології сімейного виховання.	2	-
3	Порушення структури і функціонування сімейної системи.	2	-
4	Робота з дисфункціональними сім'ями.	2	-
5	Типові психологічні проблеми сімейного життя.	2	2
6	Сімейні конфлікти.	2	-
7	Психосексуальні порушення в сімейному житті.	2	-
8	Процес і методи соціально-	2	2

	психологічних досліджень сімейно-шлюбних стосунків.		
9	Сімейне психологічне консультування і сімейна психотерапія.	2	2
Разом		18	6

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. *Аптечка психологічної самодопомоги: Ти як?* Всеукраїнська програма ментального здоров'я за ініціативи Олени Зеленської. Український католицький університет. 2024. 70 с. Ел. ресурс: https://howareu.com/storage/app/media/Posibnuki/Aptechka.pdf
2. *Герберт К.* Розуміти травматичний досвід: путівник для безпосередніх учасників та їхніх родин. Пер.з англ.. Якимець Олександра. Львів, Скриня, 2015. 68 с.
3. *Діти та війна: навчання технік зцілення: посібник* / Авторський колектив: Інститут психічного здоров'я Українського Католицького Університету у партнерстві з Українським інститутом когнітивно-поведінкової терапії. Видавнича серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія». Опубліковано в рамках проекту Карітас України за підтримки Канадсько-Української Фундації. Львів: ТзОВ «Компанія «Манускрипт», 2014, 98 с. Ел. ресурс: https://ipz.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/dity_fin_ispp-1.pdf
4. *Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій* / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с. [Ел. ресурс]. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/718798/1/Konsultuvannya_2019.pdf
5. Кузікова С., Зливков В., Лукомська С., Щербак Т., Котух О. *Психологічний супровід особистості в умовах війни:* навч.посіб. Київ-Ніжин: Видавець П.П. Лисенко М.М., 2024. 260 с. Ел. ресурс: https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/8476/110552/Psykholohichnyy-suprovid-osobystosti-v-umovakh-viyny.pdf
6. Мушкевич М. І., Федоренко Р. П., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. *Психологія молодої сім'ї : монографія*. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 235 с. Ел. ресурс:https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16682/3/МОЛОДА%20СІМ%27Я.pdf
7. *Психологія сім'ї* / Поліщук В. М., Ільїна Н. М., Поліщук С. А. та ін.; За заг. ред. В.М. Поліщука. 2-ге вид., доп. Суми: Університетська книга, 2023. 282 с. Ел. ресурс: https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/26427/74197/Psykholohiia-simi.pdf
8. *Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-*

наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 266 с. Ел. ресурс: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056154.pdf

9. Федоренко Р.П. *Психологія сім'ї: навч. посіб.* Вид. 3-тє, змін. та доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2025. 624 с. Ел. ресурс: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/29380/1/Psy_sim.pdf

Додаткові:

1. Кісарчук З. Г., Єрмусевич О. І. *Психологічна допомога сім'ї:* Навч.посіб.: У 3 кн. Кн. 1. К.: Главник, 2006. 128 с.

2. Мілютіна Катерина *Психологія сім'ї: Техніки раціонально-інтуїтивної психокорекції родини*. К.: Главник, 2007. 144 с.

3. *Основи практичної психології:* Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелєва. 3-е вид., стер. К.: Либідь, 2006. 536 с. Ел. ресурс: https://www.academia.edu/31720115/ОСНОВИ_ПРАКТИЧНОЇ_ПСИХОЛОГІЇ_за_ред_В_Г_Панка_3_е_вид_К_Либідь_2006

4. *Основи психологічної допомоги: теорія та практика консультування:* навч.посібник / В.Г. Панок., Я.В. Чаплак, Я.Ф. Андрєєва / за заг.ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича: Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2019. 384 с. [Ел. ресурс]: https://www.academia.edu/42197502/Основи_психологічної_допомоги_теорія_та_практика_психоконсультування_навч_посібник_В_Г_Панок_Я_В_Чаплак_Я_Ф_Андрєєва

5. *Перша психологічна допомога : посібник для працівників на місцях.* К.: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 64 с. Ел. ресурс: https://ukrainet.eu/wp-content/uploads/2022/03/Psychological-first-aid-guide-for-field-workers-in-Ukrainian.pdf

6. *Психологія сім'ї.* Конпект лекцій. / І. Ушакова. Х.: НУЦЗУ, 2019. 90 с. Ел. ресурс: http://www.repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/11413/1/Ушакова.%20Психологія%20сім%27ї.%20Конспект%20лекцій.pdf

7. *Психологічна допомога дитині та сім'ї: практикум.* / Л. Магдисюк, М. Замелюк, О. Беспарточна, Н. Борбич. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 280 с. Ел. ресурс: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20887/1/phsykons_2022.pdf

8. *Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю* : навчальний посібник / наук. ред. та керівник проблем. групи Л. М. Вольнова. К., 2012. 275 с. Ел. ресурс: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12349/Volnova_psyhosoc.do

pomoga%20u%20krizy.PDF?sequence=1
9. *Столярчук О.*А. Психологія сучасної сім'ї: навч.посіб. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2015. 136 с. Ел. ресурс: https://www.researchgate.net/publication/340574103_Psihologia_sucasnoi_sim'i
10. Якимчук Б.А., Якимчук І.П. *Основи психологічного консультування (лекційний курс)*. Умань, 2013. 204 с.
11. Bowen, Joanne. Forwar The Origins of Family Psychotherapy: The NIMH Family Study Project. Lanham, MD : Jason Aronson, 28 March 2013.
12. Deutsch M. Constructive Conflict Resolution: Principles, Training and Research // J. of Soc. Issues. 1994. Vol. 50, № 1. p. 13–32.
13. Levande I. D., Koch B. J., Koch Z. L. Marriage and the family. Houghton Miffein company, 1983.
14. Murstein B. J. Who will marry Whom? Theories & Research in Marital Choice. N. Y., 1976. 221. Robert J. Sternberg, «Triangulating Love», in T. J. Oord ed. The Altruism Reader (2007) p. 332.

Інформаційні ресурси

http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2010/PomitkinaLV.pdf

http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2010/PomitkinaLV.pdf

http://dspace.ltsu.org/jspui/bitstream/123456789/2080/1/Np5.pdf

http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/281/1/konsyltyvania.pdf

https://www.youtube.com/@Social-Studies-UA

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійні та технічні засоби.
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Елементи дистанційного навчання.
4. Психодіагностичні методики.